

ГЛАГОЛСКЕ СИНТАГМЕ

Глаголски облици се деле на:

- личне глаголске облике – имају функцију предиката у реченици
- неличне глаголске облике – немају функцију предиката у реченици

Колико предикатских реченица садрже следеће комуникативне реченице?

1. Брзо **сам обуо** патике да **бих** што пре **заиграо** баскет са другарима. **2**
2. Много **сам се обрадовала** угледавши другарицу из детињства. **1**
3. Слушајући музику, лагано **тонем** у сан. **1**

слушајући и угледавши – нелични глаголски облици не могу бити предикати; они имају синтаксичку функцију **прилошке одредбе**.

Плачући је дотрчала кући. – прилошка одредба за начин
Слушајући музику, лагано тонем у сан. – глаголска синтагма

глаголска синтагма = главна реч (**глаголски прилог садашњи**) + зависни члан (именица)

Много сам се обрадовала угледавши другарицу из детињства. – глаголска синтагма

Главна реч (**гл.прилог прошли**) + зависни члан (именичка синтагма)

Синтаксичка функција: прилошка одредба за узрок

ЗАДАЦИ

Подвуци глаголске синтагме у датим реченицама и одреди им синтаксичку функцију:

1. Дуго питујући по свету, Свети Сава наиђе на два брата који су баш тада делили имање.
2. Николетина се спотаче нагазивши на грабуље.
3. Опазивши светло, капетан усмери брод ка њему.
4. Малишан је стајао укочено не помичући се с места.
5. У том тренутку Марија се силно покајала схвативши своју грешку.

Пријатно је шетати шумом после летње кише.

Није добро запуштати лекције.

Важно је учити редовно.

шетати, запуштати, учити – **инфинитив**

шетати шумом после летње кише

запуштати лекције - **глаголске синтагме**

учити редовно

синтаксичка функција: **субјекат**

глаголска синтагма: главна реч (инфинитив) + зависни члан (именица/именичка синтагма, с предлогом или без предлога, прилог)

ЗАДАТАК

1. Подвуци глаголске синтагме у следећим реченицама:

1. Не поштовати саобраћајне прописе је кажњиво.
2. Лако је оптуживати другога.
3. Занимљиво је наступати пред публиком.

2. У којој од наведених реченица постоји глаголска синтагма?

1. Облачим ципеле за кишу.
2. Ишчекујем свој рођендан радујући се поклонима.
3. Док сам кретао ка излазу, брат ме позва из собе.

3. Распореди следеће речи тако да добијеш именичку синтагму:

торта чоколада парче од

4. Да ли су наведене тврдње тачне или нису? (да/не)

1. Главна реч прилошких синтагми је градивни придев.
2. Придевске синтагме могу бити део именског предиката.
3. Падежни атрибути увек стоје иза главне речи именичке синтагме.
4. Лични глаголски облици су увек главне речи глаголских синтагми.

Сви ученици који наставу похађају на даљину шаљу урађене задатке из ове лекције до петка!

Поздрав!

Наставница